

de smaak van

Italië

Hé **EXTRA!** e over lifestyle, reizen & gastronomie

Achtste jaargang • editie 5 • 2010 • € 5,50 • www.desmaakvanitalie.nl

EXTRA!
Romekaart
met 4
wandelingen

MEER DAN
80 TIPS

ROME VOOR
GEVORDERDEN

Vaticaan, Colosseum, Trevifontein
De Spaanse Trappen, Pantheon
& de beste culinaire adressen

▪ Extra Reizen
PIEMONTE, SALENTO, PALERMO

▪ Pure Pasta
5 toprecepten

SPECIAL

Rome!

En ook:
Italië volgens Jan des Bouvrie,
de column van Martin Simek,
de wijnen van Cuno

AP 8 710206 238221

00510 >

SALENTO

HET ONDERSTE UIT DE LAARS

Al reis je ieder jaar meerdere keren naar Italië dan betekent dat nog niet dat je alles gezien hebt. En dat is maar goed ook. Zo kan zelfs de fervente Italië-ganger nog verrast worden. Neem bijvoorbeeld Salento in de hak van laars. Het is een prachtige authentieke streek maar, gek genoeg, nog weinig bekend bij toeristen en Italië-liefhebbers. *De Smaak van Italië* gaat op ontdekkingsreis en neemt je graag mee naar het Italië dat wij zo graag laten zien.

Door de bijzondere ligging in de hak van de laars is Salento een klein 'reservaat' van bijzondere natuur, geschiedenis, cultuur en tradities. De kustlijn trekt meteen de aandacht. Loodrechte kliffen boven een smaragdgroene zee en kleine baaien met fijn zand wisselen elkaar af. De bewakingstorens die moesten waarschuwen voor naderende Saracenen vind je op een aantal plekken aan de kust terug.

De provinciale weg die Otranto met Marina di Leuca verbindt, loopt vrijwel helemaal parallel aan de kust. Verspreid over het land zie je zogenaamde *paghiare*, huisjes die lijken op de bekendere *trulli*. Hoewel voor ons moderne oog de associatie met knusse kabouterhuisjes onvermijdelijk is, boden ze eeuwenlang onderdak aan herders en boeren. De grootste plaats aan de oostkust van Salento is Otranto. Het is zelfs de meeste oostelijke stad van Italië. De imposante stadsmuur omsluit Otranto. Binnen de muren wacht je een betoverende compositie van huizen, poortjes, straatjes, trappen, balkons vol bloemen en intieme pleintjes. Op een overhellend heuveltje, met aan de voet een heel oude jachthaven, ligt het plaatsje Castro. Het wordt omringd door grotten waar mensen in de prehistorie al hun sporen achterlieten.

De kathedraal van Otranto

Eén van de juweeltjes van Salento is de romaans-gotische kathedraal van Otranto. Onder het roosvenster dat in de zon schittert, prijkt een elegante deur met barokversieringen. Het interieur van drie schepen is buitengewoon charmant. Het middenschip heeft een spectaculaire vloermozaïek. De levensboom die hier afgebeeld is, is volgens wetenschappers de grootste van Europa. En met recht monnikenwerk. De

monnik Pantaleone werkte tussen 1162 en 1163 onafgebroken aan het mozaïek dat uit meer dan zeshonderdduizend kalkstukjes bestaat. De afgebeelde boom laat een aantal allegorische voorstellingen zien. Niet alleen uit het Oude Testament en de apocriefe geschriften, maar ook uit de dierenriem en uit ridderromans. Zo kun je plotseling Koning Arthur met een scepter in zijn hand zien rijden op een bok. Zulke verrassende scènes maken de afbeelding buitengewoon fascinerend. In het rechtschap vind je verder de indrukwekkende Kapel van de Martelaren. In zeven vitrines worden hier de resten van de achthonderd 'Martelaren van Otranto' bewaard. Deze mensen zijn in 1480 door de Turken van Ahmed Pasha vermoord omdat ze zich niet tot de islam wilden bekeren. Ter ere van hen wordt elk jaar in augustus een groot feest gevierd: Festa dei Santi Martiri.

Santa Maria de Finibus Terrae

In het zuiden van Salento staan op een uitstekende kaap de vuurtoren en de basiliek van Santa Maria de Finibus Terrae. Volgens de overlevering is dit de plek waar de Ionische en de Adriatische Zee elkaar ontmoeten. Je kunt die plek natuurlijk nooit exact vastleggen, maar de mensen hechten er hier toch een grote symbolische waarde aan. Een andere legende vertelt dat dit het voorportaal van het paradijs was. Ook zou Petrus hier voet aan wal hebben gezet om aan de inwoners van Salento het evangelie te verkondigen. Voordat het gebied gekerstend was, stond op de plaats van de basiliek een tempel die gewijd was aan de godin Minerva.

Je bereikt de basiliek over een weids plein met bogen. Vanaf het plein kijk je uit op het haventje van Marina di Leuca dat zich beneden tussen twee grote uitlopers van de rotskust genesteld heeft. De basiliek zelf straalt met zijn lichte kleuren en eenvoudige belijningen bescheidenheid en rust uit. Het gebouw dateert uit de zestiende eeuw. Binnen kun je enkele inscripties, geloftegiften en schilderijen bewonderen. Zo hangt er een Madonna met kind van Jacopo Palma de Jongere, een leerling van Titiaan. Veel bedevaartgangers komen van heinde en verre om deze basiliek te bezoeken. De plek krijgt voor hen nog meer cachet doordat

het een belangrijke ontmoetingsplek van volkeren is geweest. Eeuwenlang vertrokken vanuit deze majestueuze kliffen namelijk zeelui en reizigers richting het oosten, en keerden hier ook weer terug met hun verhalen en exotische souvenirs.

De Malediven van Salento

Ten noorden van Otranto wisselen hoge rotsen en zanderige inhammen elkaar af. Bij de Baia dei Turchi kun je op het strand of op een van de grote kalkrotsen liggen. Door de wind en de beukende golven zijn die omgevormd tot perfecte duikplanken. In het directe achterland, achter een rij lage duinen met zeedennen, ligt een beschermd natuurgebied met twee bijzondere meren. De Alimini Grande, die verbonden is met de zee, en de Alimini Piccolo, gevoed door een zoetwaterbron. Langs de oevers van de Alimini groeien zeldzame planten zoals de zeeorchidee, de waterkastanje en het blaasjeskruid (een vleesetende plant). Ook strijken hier steeds grotere kolonies watervogels neer die tijdens de seizoenstrek in de Alimini een rustpauze nemen.

De natuurlijke, steile inham van Porto Badisco, die iets zuidelijker ligt, is helemaal omringd door cactusvijgen en bosbessenstruiken. Volgens de dichter Vergilius was dit de plek waar Aeneas na zijn vlucht uit Troje aan land zou zijn gegaan. Nog verder naar het zuiden worden de stranden gerieflijker. Daar is het zand zo fijn en het water zo intens blauw dat ze 'de Malediven van Salento' worden genoemd. Een van de meest geliefde stranden is Marina di Pescoluse, zowel onder lokale bewoners als toeristen.

Uitzicht op Albanië

Het meest oostelijke puntje van Italië is Punta Palascia. Deze landtong is maar zeventig mijl van de Albanese kust verwijderd. Op heldere dagen zie je de stranden van de havenstad Vlorë liggen. Vanaf de kustweg loopt een wandelpad over een weids rotslandschap naar de helwitte vuurtoren. Deze toren uit het begin van de twintigste eeuw verkeert in perfecte staat. Momenteel is er een informatief museum in gevestigd dat gewijd is aan de zee. Juist op deze plek vloeit volgens geografen het

water van de Adriatische Zee samen met dat van de Ionische Zee, ook al is dit volgens de volksoverlevering bij Santa Maria de Finibus Terrae. Vooral op 31 december heeft deze vuurtoren een bijzondere aantrekkingskracht: dan komt een hele menigte bijeen om hier samen de eerste zonsopgang van het nieuwe jaar te beleven. Op het halfronde terras van Belvedere di Santa Cesarea Terme wacht je een ander mooi uitzichtpunt. Vanaf hier kun je de hoge kliffen van de kust en de havens van Archi en Torre Miggiano prachtig overzien.

Zeegrot vol schatten uit vervlogen tijden

Langs de kust van Salento bevindt zich een bijzondere serie karstgrotten. Veel van deze grotten werden in de prehistorie bewoond. Archeologen en paleontologen hebben hier waardevolle vondsten gedaan en nog steeds zijn veel onderzoekers in de grotten actief. Dat is ook de reden waarom de bekendste grot, de Grotta Romanelli, momenteel voor het publiek gesloten is. Hier zijn wandschilderingen en andere overblijfselen van de prehistorische mens teruggevonden. Voor de mooiste en meest fantasierijke schilderingen moet je nu naar de nabijgelegen Grotta della Zinzulusa. In het plaatselijke dialect worden deze kalkschetsen 'lappen' genoemd, omdat ze precies lijken op wasgoed dat aan de lijn te drogen hangt. In de honderdvijftig meter diepe grot beland je telkens weer in onverwachte ruimtes die haast surrealistisch aandoen. Ergens glinstert een klein meertje van zeven meter diep. Verderop nemen stalactieten en stalagmieten de meest bizarre vormen aan. In een volgende ruimte, de 'Valkuil' (Trabocchetto), zien de kalkformaties eruit als een adelaar, kerststal, waterval of schildwacht. In de grot woont ook een grote kolonie vlermuizen, maar daar kun je als bezoeker niet komen. Verderop langs de kust ligt Grotta Porcinara, een grot die helemaal door mensen is uitgehouwen. Wanneer weet niemand precies. Maar er zijn waardevolle vondsten gedaan, waaronder een serie keramische voorwerpen met inscripties. In de muren zijn namen van schepen en zeelieden gekerft. De vondsten wijzen erop dat deze ruimte eerst als oosterse, daarna als Griekse en vervolgens als Romeinse cultplaats heeft gediend.

OVERNACHTEN

Palazzo de Mori

Deze bed & breakfast ligt in een schilderachtige hoekje van de oude burcht Otranto. De tien kamers van het vijftiende-eeuwse gebouw zijn stijlvol ingericht met antiek. www.palazzodemori.it

Hotel Aurora e del Benessere

Rustig en comfortabel hotel met een heerlijk terras en dito zwembad. Het pronkstuk is een ultramoderne beautyfarm. www.hotelaurorabenessere.it

Masseria Montelauro

In het achterland van Otranto ligt deze rustieke boerderij omringd door moestuinen en boomgaarden. De keuken serveert eenvoudige maar smaakvolle streekgerechten. www.masseriamontelauro.it

Masseria Panareo

Een historische boerderij vlakbij zee en omgeven door vijf hectaren met pijnbomen, mediterrane maquis en boomgaarden. Het restaurant is gevestigd in de oude stal met prachtige spitsbogen. www.masseriapanareo.com

RESTAURANTS

Peccato di Vino

Een karakteristiek restaurantje, verborgen in een straatje achter de kathedraal van Otranto. Hier zijn ouderwetse streekgerechten met een modern tintje te proeven. www.peccatodivino.com

Bolina

Dit gastvrije restaurant serveert verfijnde en creatieve gerechten op basis van verse vis. Heerlijk is bijvoorbeeld het timbaaltje van rode mul met aubergine, olijven en wittebonenpuree. **Lungomare Cristoforo Colombo, Tricase Porto**
T: 0039.0833775102

Rua de li Travaj

In dit rustig gelegen restaurant kun je, tussen de geraniums en citroenboompjes, genieten van verse, landelijke gerechten zoals eigengemaakte pasta en groentesoepen. **Vico Cavallotti 44, Patù** | T: 0039.0833767880

INFORMATIE

Azienda di Promozione Turistica della provincia di Lecce | www.viaggiareinpuglia.it
Het dichtstbijzijnde vliegveld is in Brindisi. www.seap-puglia.it